# GENERALINĖS ADVOKATĖS ELEANOR SHARPSTON IŠVADA,

pateikta 2009 m. rugsėjo 17 d.[1]

1. Bendrijos antrinės teisės aktas, kuriame reglamentuojamas atliekų šalinimas kaupiant sąvartynuose[2], yra pagrįstas principu „teršėjas moka“. Už atliekų šalinimą sąvartyne nustatoma kaina siekiama padengti visas (trumpalaikes ir ilgalaikes) atliekų šalinimo operacijos sąnaudas. Šioje byloje Teisingumo Teismui yra pateikiamas galvosūkis dėl nacionalinės teisės akto, kuriuo, atrodo, įgyvendinama Sąvartynų direktyva, tačiau kuriame yra spragų, dėl kurių atliekų šalinimo operatoriui, turinčiam mokėti mokestį, apskaičiuotą remiantis pristatytų atliekų kiekiu, gresia delspinigiai už vėlavimą sumokėti mokestį, tačiau jis neturi aiškios atgręžtinio reikalavimo teisės prieš komunų įstaigas, kurių atliekas jis šalina (toliau – teršėjos) ir kurios nuolat nepadengia mokesčio bei todėl yra bent jau iš dalies atsakingos už tai, kad jis turi mokėti delspinigius už pavėluotą mokėjimą.

## Bendrijos teisė

### *Sutarties nuostatos*

2. Šiuo prašymu priimti prejudicinį sprendimą *Commissione Tributaria Provincale di Roma* klausia, ar kai kurios Italijos nacionalinės teisės nuostatos yra suderinamos su EB 12, 14, 43 ir 46 straipsniais, Sąvartynų direktyva bei 2000 m. birželio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/35/EB dėl kovos su pavėluotu mokėjimu komerciniuose sandoriuose[3].

3. Pagal EB 12 straipsnį Sutarties taikymo srityje, nepažeidžiant joje esančių specialių nuostatų, yra draudžiama bet kokia diskriminacija dėl pilietybės.

1 — Originalo kalba: anglų.

2 — 1999 m. balandžio 26 d. Tarybos direktyva 1999/31/EB dėl atliekų sąvartynų (OL L 182, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 15 sk., 4 t., p. 228; toliau – Direktyva 1999/31 arba Sąvartynų direktyva).

3 — OL L 200, p. 35; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 17 sk., 1 t., p. 226 (toliau – Direktyva 2000/35 arba Pavėluotų mokėjimų direktyva).

4. EB 14 straipsnyje, be kita ko, numatyta, jog Bendrija imasi priemonių, kad būtų palaipsniui sukurta vidaus rinka.

5. Pagal EB 43 straipsnį vienos valstybės narės nacionalinių subjektų įsisteigimo laisvės kitos valstybės narės teritorijoje apribojimai uždraudžiami.

6. Nukrypstant nuo 43 straipsnio, pagal EB 46 straipsnį valstybėms narėms yra suteikiama teisė taikyti įstatymų ir kitų teisės aktų, kurie numato kitokį užsienio subjektų traktavimą ir yra pateisinami viešosios tvarkos, visuomenės saugumo ir jos sveikatos sumetimais, nuostatas.

*Sąvartynų direktyva*

7. Direktyva 1999/31 yra Bendrijos „atliekų strategijos“ pagal Tarybos direktyvą 75/442/EEB dalis[4]. Joje numatomos priemonės, tvarka ir gairės, skirtos neigiamam aplinkos poveikiui, kuris kyla šalinant atliekas sąvartynuose[5], kuo labiau sumažinti arba užkirsti kelią.

8. 5 konstatuojamojoje dalyje numatyta, kad „pagal principą „teršėjas moka“ būtina, be kita ko, atsižvelgti ir į sąvartynų daromą žalą aplinkai“. 6 konstatuojamojoje dalyje priduriama, kad „kaip ir visus kitus atliekų apdorojimo būdus, sąvartynus reikėtų tinkamai stebėti ir valdyti, kad būtų galima stabdyti ar mažinti jų neigiamą poveikį aplinkai ir keliamą pavojų žmonių sveikatai“.

9. 9 konstatuojamojoje dalyje pažymima, kad „valstybės narės, Bendrijos ir nacionaliniu lygiu šalindamos atliekas, turėtų būti pasirengusios vadovautis kuo artimesnio nuotolio iki įrenginio ir savų pajėgumų pakankamumo principais, numatytais 1975 m. liepos 15 d.

4 — 1975 m. liepos 15 d. Direktyva dėl atliekų (OL L 194, p. 39; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 15 sk., 1 t., p. 23), paskutinį kartą (prieš priimant Direktyvą 1999/31) iš dalies pakeista Komisijos sprendimu 96/350/EB (OL L 135, 1996, p. 32; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 15 sk., 3 t., p. 59).

5 — Ši direktyva į nacionalinę teisę, atrodo, buvo perkelta 2003 m. sausio 13 d. Įstatyminiu dekretu Nr. 36 (GURI, Nr. 59, Paprastasis priedas, 2003 m. kovo 12 d.). Jame nėra nuorodos į Įstatymą Nr. 549/95 (žr. 7 išnašą) ir nacionalinis teismas juo nesiremia prašyme priimti prejudicinį sprendimą. Todėl šių dviejų aktų santykis a) nacionalinėje teisėje ir b) kaip direktyvos įgyvendinimo būdo išlieka neaiškus.

Tarybos direktyvoje 75/442/EEB dėl atliekų; <…> šios direktyvos tikslus reikia aiškinti ir jų siekti kuriant tinkamą, integruotą, aukšto aplinkos apsaugos lygio atliekų šalinimo įmonių tinklą“.

*Pavėluotų mokėjimų direktyva*

12. Direktyva 2000/35 siekiama sumažinti pavėluotų mokėjimų skaičių komerciniuose sandoriuose[6]. 7 konstatuojamojoje dalyje primenama, kad dėl per ilgų mokėjimo terminų bei pavėluotų mokėjimų verslui, ypač smulkiam ir vidutiniam, tenka didelė administracinė bei finansinė našta ir kad tai yra pagrindinė nemokumo priežastis. 16 konstatuojamojoje dalyje numatyta, kad daugumoje valstybių narių pavėluotas mokėjimas yra tapęs finansiškai patrauklus dėl mažų delspinigių normų ir (arba) lėtos žalos atlyginimo procedūros. Joje pažymima, kad „norint iš pagrindų pakeisti šią tendenciją ir užtikrinti, kad pavėluoto mokėjimo pasekmės neskatintų pavėluotų mokėjimų, būtina imtis ryžtingų priemonių, įskaitant ir kreditorių patirtų išlaidų kompensavimą“.

10. 29 konstatuojamojoje dalyje numatyta, kad mokestis, nustatytas už atliekų šalinimą sąvartyne, turi padengti visas sąnaudas, susidarančias įrengiant ir eksploatuojant sąvartyną.

11. 10 straipsnyje, kiek tai yra reikšminga, numatyta, kad:

13. 1 straipsnyje numatyta, kad „ši direktyva taikoma visiems mokėjimams, padarytiems kaip komercinių sandorių apmokėjimas“.

„Valstybės narės imasi priemonių užtikrinti, kad mokestis, kurio operatorius reikalauja už visų rūšių atliekų šalinimą sąvartyne, padengtų visas sąvartyno įrengimo ir eksploatavimo sąnaudas, įskaitant kiek įmanoma finansinės arba lygiavertės garantijos, apie kurią kalbama 8 straipsnio a punkto iv papunktyje, sąnaudas, ir numatytas sąvartyno uždarymo bei jo vėlesnės priežiūros bent 30 metų po uždarymo sąnaudas. <…>“

14. 2 straipsnio 1 punkte apibrėžiama, kad „komerciniai sandoriai“ – tai sandoriai tarp įmonių arba įmonių ir valstybės valdymo

6 — Ši direktyva į nacionalinę teisę buvo perkelta 2002 m. spalio 9 d. Įstatyminiu dekretu Nr. 231 (GURI, Nr. 249, 2002 m. spalio 23 d.).

institucijų, kurių pagrindu už atlygį turi būti perduotos prekės ar suteiktos paslaugos“; „valstybės institucija“ – tai užsakovas ar subjektas, kaip apibrėžta Viešojo pirkimo direktyvose <…>“, o „įmonė“ – tai organizacija, vykdanti savo nepriklausomą ekonominę ar profesinę veiklą, net jei tokią veiklą vykdo vienas asmuo“. 2 straipsnio 2 dalyje apibrėžiama, kad „pavėluotas mokėjimas“ – tai sutartyje ar įstatymuose nustatyto mokėjimo termino praleidimas“.

15. 3 straipsnyje numatyta, kad valstybės narės užtikrina, kad pavėluoto mokėjimo atvejais būtų mokami delspinigiai, ir yra nustatytas laikas, kada sumos tampa skolininko mokėtinos, bei pavėluoto mokėjimo atvejais taikytinas atgrasomas delspinigių dydis.

**Nacionalinės nuostatos**

16. 1995 m. gruodžio 28 d. Italija priėmė Įstatymą Nr. 549[7], siekdama reguliuoti atliekų šalinimą sąvartynuose. Šiuo atžvilgiu 3 straipsnyje yra keletas konkrečių nuostatų.

17. 24 ir 25 straipsniuose nustatytas specialus mokestis už kietųjų atliekų šalinimą sąvartynuose, siekiant paskatinti gauti mažiau atliekų ir iš jų išgauti žaliavos bei energijos. Pagal 26 straipsnį mokesčiu yra apmokestinamas sąvartyno operatorius, tačiau taikant atgręžtinę pareigą reikalauti mokesčio iš to, kuris pristato atliekas[8]. Apmokestinimo pagrindą, remiantis 28 straipsniu, sudaro pristatytų atliekų kiekis.

18. Pagal 27 straipsnį mokestis mokamas regionams ir, remiantis 30 straipsniu, jis turi būti mokamas kas ketvirtį per mėnesį nuo kiekvieno ketvirčio pabaigos, atsižvelgiant į per tą ketvirtį pristatytų atliekų kiekį.

19. 31 straipsnyje numatyta, kad nesumokėjus mokesčio, pavėlavus jį sumokėti arba sumokėjus ne visą mokestį skiriama bauda, kuri yra nuo dviejų iki keturių kartų didesnė už atitinkamą sumą[9].

7 — GURI, Nr. 302, Paprastasis priedas, 1995 m. gruodžio 29 d. (toliau – Įstatymas Nr. 549/95).

8 — Apskritai kiekvienoje komunos įstaigoje nesusidaro didžiosios dalies atliekų, kurias ji „pristato“. Iš tikrųjų ji surenka atliekas iš namų ūkių ir įmonių savo komunoje. Tuomet visi šie namų ūkiai ir įmonės, mokėdami mokesčius, komunos įstaigoms sumoka mokesčio dalį už savo atliekas. Posėdyje Italijos vyriausybė nurodė, kad šie mokesčiai yra renkami neatsižvelgiant į tai, ar mokestis grąžinamas sąvartyno operatoriui.

9 — Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodo, kad su sankcijomis susijusios taisyklės šiuo metu yra išdėstytos 1997 m. gruodžio 18 d. Įstatyminiame dekrete Nr. 471 (GURI, Nr. 5, Paprastasis priedas, 1998 m. sausio 8 d.).

**Faktai ir prejudiciniai klausimai**

20. *Pontina Ambiente Srl* (toliau – *Pontina Ambiente*) yra sąvartyno operatorė, kurios teisės ir pareigos reglamentuojamos Įstatyme Nr. 549/95.

21. Pagal Įstatymą Nr. 549/95 Lacijaus regionas tinkamai priskyrė sąvartyną naudoti kiekvienai konkrečiai komunos įstaigai ir nustatė kainą už to sąvartyno operatoriaus teikiamas paslaugas. Šiomis aplinkybėmis Lacijaus regionas su *Pontina Ambiente* sudarė sutartį dėl atliekų, kurias pristato konkrečios komunų įstaigos, saugojimo ir perdirbimo. *Pontina Ambiente* įsipareigojo mokestį Lacijaus regionui mokėti ne vėliau kaip kitą mėnesį pasibaigus ketvirčiui, per kurį atitinkamos atliekos buvo pristatytos. To nepadariusi per šį terminą, *Pontina Ambiente* turėtų gauti piniginę baudą.

22. Tačiau mokestį *Pontina Ambiente* turėjo mokėti anksčiau, nei lėšos jai pervedamos iš komunų įstaigų. Atsižvelgiant į papildomus faktinius duomenis, paaiškėjusius per posėdį, atrodo neginčytina, kad, pirma, komunų įstaigos neapmoka savo skolų per komerciniams sandoriams įprastą laikotarpį. Veikiau, kadangi komunų įstaigoms taikomas standartinis mokėjimo terminas yra 120 dienų, yra didelė tikimybė, kad sąvartyno operatoriui mokesčio dalis už tris mėnesius dar nebūna sumokėta iki tol, kol jis jau turi mokėti kitą mokesčio dalį. Antra, kelioms komunų įstaigoms šiuo metu yra nustatytas bankroto administravimas. Pagal nacionalinę teisę tokie operatoriai, kaip *Pontina Ambiente*, nėra pirmenybę turintys kreditoriai. Galiausiai sąvartynų operatoriai iš nemokių komunų įstaigų negali reikalauti avanso, kuris būtų išankstinė atliekų tvarkymo sąlyga. Pagal Italijos visuomenės sveikatos teisės aktus jie taip pat negali atsisakyti tvarkyti jiems pristatytų atliekų.

23. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje *Pontina Ambiente* prašo panaikinti du pranešimus apie nesumokėtų mokesčių ir baudų už pavėluotą mokėjimą dydį. Kartu ji ginčija Įstatymo Nr. 549/95 3 straipsnio 26 ir 31 dalis tiek, kiek pagal jas sąvartyno operatorius turi mokėti mokestį ir yra baudžiamas už pavėluotus mokėjimus regionui, tačiau nenumatomos sankcijos komunų įstaigoms, dėl kurių šiuos mokėjimus vėluojama atlikti. Būtent sąvartyno operatorius mokestį turi mokėti neatsižvelgiant į tai, ar už suteiktas paslaugas jam sumokėjo komunų įstaigos.

24. Nacionalinis teismas kreipėsi į Teisingumo Teismą. Jis klausia, ar nacionalinės nuostatos neprieštarauja EB 12, 14, 43 ir 46 straipsniams bei Sąvartynų direktyvai ir Pavėluotų mokėjimų direktyvai, ir prašo Teisingumo Teismo konsultacijos šiuo klausimu.

25. Rašytines pastabas pateikė *Pontina Ambiente*, taip pat Italijos vyriausybė ir Komisija (kurios abi dalyvavo 2009 m. birželio 4 d. posėdyje).

**Pirminės pastabos**

*Priimtinumas*

26. Posėdyje Italijos vyriausybė netiesiogiai klausė, ar Įstatymo Nr. 549/95 3 straipsnio 31 dalis yra taikoma prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje situacijoje. Nors Italijos vyriausybė pripažino, kad prašyme priimti prejudicinį sprendimą teisinė situacija buvo aprašyta tiksliai, tačiau nurodė, kad už mokesčio nesumokėjimą mokėtina bauda buvo 30 % mokesčio (o ne nuo dviejų iki keturių kartų didesnė už mokėtino mokesčio sumą, kaip numatyta Įstatymo Nr. 549/95 3 straipsnio 31 dalyje). Bylos medžiagoje pateikti sankcijų dydžiai, atrodo, patvirtina šią analizę[10].

27. Kad Teisingumo Teismas galėtų pateikti naudingą Bendrijos teisės išaiškinimą, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turėtų išspręsti būtent nacionalinės teisės klausimus[11]. Tačiau tai, ar bauda numatyta Įstatymo Nr. 549/95 3 straipsnio 31 dalyje arba kurioje nors kitoje nacionalinėje nuostatoje, nekeičia nacionaliniame teisme svarstomos problemos.

*Prašymas priimti prejudicinį sprendimą*

28. Prašyme priimti prejudicinį sprendimą jį pateikęs teismas nesuformulavo konkretaus klausimo. Jis tik nurodė, kad jį domina tai, ar nacionalinė teisė neprieštarauja kai kuriomis Bendrijos teisės nuostatoms.

10 — Aptariamų sumų negalima laikyti nereikšmingomis. Dviejuose ginčijamuose pranešimuose buvo nustatytos atitinkamai 26 588,21 EUR ir 11 901,79 EUR dydžio baudos.

11 — 2003 m. gegužės 8 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Gantner Electronic* (C-111/01, Rink. p. I-4207) 37 punktas ir jame nurodyta teismų praktika.

29. Komisija teisingai pažymi, kad jeigu nutartyje dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą tiksliai nenurodomas nacionalinio teismo pateikiamas klausimas, Teisingumo Teismas gali iš naujo suformuluoti klausimą[12]. Nors pirminė klausimo formuluotė jau buvo paskelbta Oficialiajame leidinyje[13], man atrodo, kad reikalinga kita formuluotė. Ypač reikėtų trumpai aptarti du dalykus.

30. Pirma, nutartyje dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą Teisingumo Teismo, atrodo, prašoma nuspręsti, ar nacionalinės teisės aktai yra suderinami su Italijos įsipareigojimais dėl Bendrijos teisės. Vis dėlto yra nusistovėjusi praktika, kad Teisingumo Teismo jurisdikcija pagal EB 234 straipsnį apima tik sprendimo dėl Bendrijos teisės nuostatų aiškinimo (ir, jei reikia, galiojimo) priėmimą[14]. Tačiau taip Teisingumo Teismas gali pateikti sprendimą, kuriuo remdamasis nacionalinis teismas gali įvertinti nacionalinės teisės suderinamumą su Bendrijos teise.

31. Antra, Pavėluotų mokėjimų direktyvos 3 straipsnyje (kurį prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas paminėjo savo nutartyje) numatyta, kad valstybės narės „užtikrina“, kad direktyvoje numatytais pavėluotų mokėjimų atvejais būtų mokami delspinigiai. Todėl kyla klausimas, ar ši Bendrijos teisės nuostata draudžia (be kita ko) Įstatymo Nr. 549/95 3 straipsnio 26 ir 31 dalyse numatytą schemą.

32. Taigi manysiu, kad nutartyje dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą yra netiesiogiai išdėstyti tokie klausimai:

„1. Ar EB 12, 14, 43 ir 46 straipsnius reikia aiškinti taip, kad jie draudžia tokias nacionalines nuostatas, kaip 1995 m. gruodžio 28 d. Įstatymo Nr. 549 3 straipsnio 26 ir 31 dalys, kuriomis įvedamas specialusis mokestis už atliekų kaupimą sąvartynuose ir numatomas laikotarpis, per kurį mokestis turi būti surinktas, tačiau nereikalaujama, kad mokestis būtų grąžintas per protingą laikotarpį, arba nenustatomas veiksmingas tokio grąžinimo mechanizmas?

2. Ar Sąvartynų direktyvos 10 straipsnį reikia aiškinti taip, kad jis draudžia tokias nacionalines nuostatas, kaip 1995 m. gruodžio 28 d. Įstatymo Nr. 549 3 straipsnio 26 ir 31 dalys?

12 — 2009 m. liepos 16 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Futura Immobiliare ir kiti* (C-254/08, Rink. p. I-6995) 28 punktas ir jame nurodyta teismo praktika. Tai apima atvejus, kai iš prašymo priimti prejudicinį sprendimą negalima suprasti konkretaus klausimo: 1999 m. lapkričio 18 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Teckal* (C-107/98, Rink. p. I-8121) 34 punktas.

13 — OL C 183, 2008, p. 12.

14 — 2009 m. vasario 19 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Schwarz* (C-321/07, Rink. p. I-1113) 48 punktas.

3. Ar sąvartyno operatorius gali iš atliekas pristatančio asmens išieškoti baudą, skirtą už pavėluotą tokio mokesčio sumokėjimą?

4. Ar tokio mokesčio sumokėjimui taikomi Pavėluotų mokėjimų direktyvos 1 ir 2 straipsniai ir todėl pagal jos 3 straipsnį valstybės narės turi užtikrinti, kad nesumokėjus tokio mokesčio galėtų būti surinkti atgrasomo dydžio delspinigiai?“

33. Už atskirų klausimų slypi pagrindinė problema, su kuria susidūrė nacionalinis teismas: ar kurios nors iš šių Bendrijos teisės nuostatų draudžia tokią *schemą*, kokia veikia Italijoje (įskaitant Įstatymo Nr. 549/95 3 straipsnio 26 ir 31 dalis), jeigu pagal tokią schemą sąvartyno operatorius negali veiksmingai išreikalauti, kad jam būtų laiku sumokėta mokėtino mokesčio suma arba kad būtų padengtos sąnaudos, ir taip užsitikrinti lėšų atitinkamo dydžio avansiniam mokėjimui atlikti, jei vėluojama padengti mokesčio sumą?

**EB 12, 43 ir 46 straipsniai**

34. Pagal nusistovėjusią praktiką EB 12 ir 43 straipsniai taikomi tik tarpvalstybinį elementą turinčiose situacijose[15]. Kadangi EB 46 straipsnyje nukrypstama nuo EB 43 straipsnio, jis turi būti nagrinėjamas tik tuo atveju, jei taikomas EB 43 straipsnis.

35. Ši byla susijusi su Italijoje įsteigta Italijos bendrove, kuri šalina Italijos komunos atliekas. Bendrovė ginčija Italijos valdžios institucijos sprendimą, priimtą remiantis Italijos teise, ir tai daro Italijos teismuose. Padėtis yra susidariusi tik vienos valstybės narės viduje.

36. Tačiau rašytinėse pastabose *Pontina Ambiente* prašo atsižvelgti į galimą tarpvalstybinį poveikį. Ji teigia, kad pagal Italijos teisę mokestis sąvartynų operatoriams nustatomas nesuteikiant jiems priemonių iš atliekas pristatančių asmenų susigrąžinti sumas, kurias jie sumokėjo. Taip silpninama sąvar-

15 — 2000 m. balandžio 11 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Deliège* (C-51/96 ir C-191/97, Rink. p. I-2549) 58 punktas.

tynų operatorių finansinė padėtis ir todėl jie atsiduria konkurenciniu požiūriu blogesnėje padėtyje nei kiti sąvartynų operatoriai, vykdantys veiklą kitose Bendrijos rinkose.

37. Šis argumentas yra originalus, tačiau iš esmės hipotetinis. Juo nepaaiškinama, kaip ginčijamos teisės aktų nuostatos galbūt trukdo naudotis įsisteigimo laisve. Todėl nemanau, jog yra įrodytas pakankamas tarpvalstybinis elementas, kad būtų galima pasiremti EB 43 straipsniu arba netiesiogiai – 46 straipsniu. Jeigu EB 43 ir 46 straipsniai nėra taikomi faktinėms aplinkybėms, dėl kurių pateiktas prašymas priimti prejudicinį sprendimą, nesuprantu ir kaip būtų galima taikyti EB 12 straipsnį.

38. Taigi siūlau Teisingumo Teismui nuspręsti, kad nacionaliniame teisme nagrinėjamoms aplinkybėms EB 12, 43 ir 46 straipsniai yra netaikomi.

**EB 14 straipsnis**

39. Pagal 14 straipsnį valstybės narės įpareigojamos panaikinti kliūtis laisvam prekių judėjimui vidaus rinkoje taip, kad būtų sukurta „vidaus sienų neturinti erdvė, kurioje pagal <…> Sutarties nuostatas užtikrinamas laisvas prekių, asmenų, paslaugų ir kapitalo judėjimas“. Tai yra programinė nuostata. Mano nuomone, sprendimas dėl šio straipsnio išaiškinimo nėra nei reikalingas, nei svarbus pateikiant atsakymą prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui.

**Sąvartynų direktyvos 10 straipsnis**

*Nacionaliniam teismui pateikta negrinėti situacija*

40. Prašyme priimti prejudicinį sprendimą išdėstytos ir per posėdį pateiktuose Italijos vyriausybės atsakymuose išplėtotos[16] faktinės aplinkybės aiškiai rodo, kad nors sąvartyno operatorius yra įpareigotas mokėti mokestį regionui ir gali būti nubaustas už pavėluotą, neteisingą jo sumokėjimą arba nesumokėjimą, nėra atitinkamo mechanizmo, kuris įpareigotų už atliekų pristatymą atsakingas komunų įstaigas padengti sąvartyno operatoriui mokesčio sumą per nustatytą terminą.

16 — Žr. šios išvados 22 punktą.

41. Sąvartynų direktyvos 10 straipsnio formuluotė yra privalomo pobūdžio. Pagal šį straipsnį valstybės narės turi užtikrinti, kad visas sąvartyno įrengimo ir eksploatavimo sąnaudas padengtų mokestis, kurio operatorius reikalauja už visų rūšių atliekų šalinimą šiame sąvartyne.

42. Vis dėlto ką reiškia frazė „*visas* sąvartyno įrengimo ir eksploatavimo sąnaudas“? Tai yra ar ji apima a) atliekų mokestį ir b) papildomas išlaidas bei delspinigius, patiriamus sąvartyno operatoriui negalint sumokėti tokio mokesčio laiku, nes jį sumokėti vėluoja atliekas pristačiusi komunos įstaiga?

*10 straipsnio formuluotė*

43. 10 straipsnyje aiškiai nurodomos *„visos* sąvartyno įrengimo ir eksploatavimo sąnaudos“[17]. Komunų įstaigos pristato atliekas *Pontina Ambiente*, kad ši jas tvarkytų. Savo ruožtu *Pontina Ambiente* tinkamai vykdo sutartį ir šalina atliekas. Mokestis tampa mokėtinas kaip tiesioginė įvykių sekos pasekmė. Tai yra specialusis mokestis už kietųjų atliekų šalinimą sąvartynuose[18]. Apmokestinimo pagrindą sudaro pristatytų atliekų kiekis[19].

44. Šiomis aplinkybėmis akivaizdžiai matyti, kad mokestis yra sąnaudos, kurių sąvartyno operatorius neišvengiamai patiria ir kurios yra neatskiriamai susijusios su sąvartyno eksploatavimu. Kitaip tariant – neįmanoma Italijoje eksploatuoti sąvartyno atliekoms šalinti nemokant privalomo mokesčio.

45. Sąvartynų direktyvos 10 straipsnio formuluotė yra aiški: visos šios sąnaudos turi būti įskaitytos į kainą, kuri operatoriui mokama už bet kokios rūšies atliekų šalinimą šiame sąvartyne. Pažodžiui aiškinant šią nuostatą, mokestis yra sąnaudos, kurios turi būti įskaitytos į nustatomą kainą.

17 — Tai, kad 10 straipsnyje toliau įvardijamos dvi konkrečios sąnaudų dalys, kurios turėtų būti „kiek įmanoma“ įskaitomos, negali trukdyti įskaičiuoti kitų sąnaudų dalių, kurios sudaro sąvartyno įrengimo ir eksploatavimo „sąnaudas“.

18 — Žr. Įstatymo Nr. 549/95 3 straipsnio 24 ir 25 dalis.

19 — Žr. 3 straipsnio 28 dalį.

*10 straipsnio tikslas*

46. Tokį 10 straipsnio aiškinimą taip pat patvirtina Sąvartynų direktyvos tikslai. Bendrijos teisės aktų leidėjas ketino apsaugoti aplinką, be kita ko, atgrasydamas žmones nuo atliekų kaupimo sąvartynuose. 6 ir 9 konstatuojamosiose dalyse akcentuojama būtinybė tinkamai tvarkyti į sąvartynus patenkančias atliekas. 29 konstatuojamosios dalies formuluotė iš esmės atitinka 10 straipsnio formuluotę.

47. Vienas iš mechanizmų šiam tikslui pasiekti yra stengtis užtikrinti, kad visas sąvartyno įrengimo, eksploatavimo ir tvarkymo sąnaudas padengtų tie, kurie gauna į sąvartyną vežamas atliekas. Tai daroma 10 straipsniu. Trumpai tariant, Sąvartynų direktyva yra tam tikra principo „teršėjas moka“ išraiška[20], kuria taip pat atspindimas principas, kad atliekas reikėtų šalinti kuo arčiau jų šaltinio. Principo „teršėjas moka“ laikomasi tik tuomet, jei mažinti atliekų kiekį galiausiai skatinamas atliekas pristatantis asmuo, tai yra komunų įstaigos[21]. Taip atsitinka tik tuomet, jei mokestis yra laikomas „sąnaudomis“, kurios perkeliamos atliekas pristatančiam asmeniui kaip kainos, mokamos už atliekų šalinimo paslaugą, dalis.

*Ar 10 straipsniu draudžiama Italijos teisės aktuose nustatyta schema?*

48. *Pontina Ambiente* tvirtina, kad Italijos teisės aktuose nustatyta schema pažeidžia principą „teršėjas moka“, įtvirtintą Sąvartynų direktyvos 10 straipsnyje. Italijos vyriausybė ir Komisija, priešingai, mano, kad nustatymas, kas (iš pradžių) turėtų sumokėti mokestį, patenka į valstybių narių kompetencijos sritį ir kad 10 straipsniu nedraudžiama Italijos teisės aktuose nustatyta schema.

49. Sutinku su pirmąja Italijos ir Komisijos palaikomos pozicijos dalimi. Pagal 10 straipsnio formuluotę valstybė narė nėra įpareigojama organizuoti sąvartyno eksploatavimo sąnaudų apmokėjimo kokiu nors konkrečiu būdu. Taip pat niekas valstybei narei nedraudžia nustatyti tokį mokestį už į sąvartyną pristatytas atliekas, kurį iš pradžių turi sumo-

20 — Žr. Sąvartynų direktyvos 5 konstatuojamąją dalį ir 4 išnašoje minėtos Direktyvos 75/442 15 straipsnį. Dėl šios direktyvos aiškinimo taip pat žr. 2004 m. rugsėjo 7 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Van de Walle* (C-1/03, Rink. p. I-7613) 57 ir 58 punktus.

21 — O nustatant komunų mokesčius savo ruožtu yra skatinami namų ūkiai ir įmonės, kurie iš tikrųjų gauna atliekas.

kėti sąvartyno operatorius, o vėliau jis perkeliamas atliekas pristačiusiam asmeniui[22], arba taikyti operatoriui sankcijas už pavėluotą tokio mokesčio sumokėjimą.

50. Vis dėlto, nors Bendrijos teisę atitinkančio nacionalinės teisės aiškinimo principas taikomas daugiausia nacionalinėms nuostatoms, priimtoms siekiant įgyvendinti atitinkamą direktyvą, jis nėra susijęs vien su šių nuostatų aiškinimu ir įpareigoja nacionalinį teismą atsižvelgti į visą nacionalinės teisės sistemą, siekiant nustatyti, kokiu mastu ji turi būti taikoma, kad būtų išvengta priešingo nei direktyva siekiamo rezultato[23]. Gausi teismo praktika rodo, kad valstybės narės pareiga pagal EB 249 straipsnio trečiąją dalį yra taikyti ir įgyvendinti atitinkamą direktyvą visa apimtimi[24].

51. Nors nacionalinio teismo nurodytomis konkrečiomis nacionalinės teisės nuostatomis iš tikrųjų reglamentuojamas Sąvartynų direktyvos 10 straipsnio dalykas, šioje byloje jų negalima vertinti atskirai nuo sistemos, kurios dalis jos yra. Galiausiai, kad nacionaliniam teismui būtų pateiktas naudingas atsakymas, Teisingumo Teismas turi atsakyti į klausimą, ar Sąvartynų direktyvos nuostatos draudžia *schemą*, kurios numanoma ir akivaizdi pasekmė yra tai, kad atliekas pristatantys asmenys nemoka mokesčio (o iš tikrųjų jį mokėti tenka sąvartyno operatoriui) ir kad operatorius dažnai turi mokėti delspinigius?

Mokesčio išieškojimas iš komunų įstaigų

52. Iš Teisingumo Teismui pateiktos medžiagos[25] matyti, kad operatorius praktiškai negali veiksmingai išieškoti mokesčio iš komunų įstaigų. *Pontina Ambiente*, kaip kreditorė pagal sutartį, neturi pirmenybės išieškoti skolų iš nemokių komunų įstaigų. Netgi teisiniai procesai, per kuriuos siekiama

22 — Posėdyje Komisija nurodė, kad tokio tipo mechanizmas naudojamas keliose valstybėse narėse ir, jei jis veikia tinkamai, nėra nei geriausias, nei blogiausias galimas Sąvartynų direktyvos įgyvendinimo variantas.

23 — 2004 m. spalio 5 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Pfeiffer* (C-397/01, Rink. p. I-8835) 115 punktas (taip pat žr. 110–118 punktus), kuriuo paskutinį kartą remtasi 2009 m. liepos 16 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Mono Car Styling* (C-12/08, Rink. p. I-6653) 60–64 punktuose. Taip pat žiūrėti 1999 m. vasario 25 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Carbonari ir kt.* (C-131/97, Rink. p. I-1103) 48–50 punktus.

24 — Pavyzdžiui, žr. 1984 m. balandžio 10 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Von Colson ir Kamann* (14/83, Rink. p. I-1891) 15 punktą ir 2002 m. liepos 11 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Marks and Spencer* (C-62/00, Rink. p. I-6325) 22–28 punktus bei juose nurodytą teismų praktiką. Naudingą santrauką apie visiško veikimo principą taip pat žr. S. Prechal „Directives in EC Law“, OUP, 2005, p. 51–54 ir 87–91).

25 — Visų pirma žr. šios išvados 22 punktą.

išieškoti mokestį iš mokių komunų įstaigų, dažnai yra sudėtingi ir ilgi[26].

53. Kaip teisingai pažymi *Pontina Ambiente*, pagal Italijos schemą regioninės institucijos iš mokesčio gauna pajamų, o komunų įstaigos įgyja (nepagrįstą) finansinį pranašumą, nes sąvartyno operatorius praktiškai negali įgyvendinti teisės susigrąžinti mokestį.

54. Taip sąvartynų operatoriai tampa atsakingi už tam tikrų savo veiklos sąnaudų apmokėjimą. Jie negali jų perkelti atliekas pristatantiems asmenims, kaip reikalaujama 10 straipsnyje. Be to, kadangi išieškoti mokesčio iš komunų įstaigų praktiškai negalima, Italijos sistema jų neskatina mažinti atliekų kiekio. Vadinasi, rezultatas nėra „teršėjas moka“. Veikiau moka sąvartyno operatorius. Man atrodo, kad Sąvartynų direktyvos 10 straipsniu, aiškinamu tiek pažodžiui, tiek atsižvelgiant į jo tikslą, turėtų būti draudžiama schema, kuri iš esmės sukelia tokį rezultatą.

Sankcijos už pavėluotą mokesčio sumokėjimą

55. Komisija siūlo, kad komunų įstaigoms nuolat laiku nemokant mokesčio sąvartynų operatoriams tokios įmonės, kaip *Pontina Ambiente*, į savo veiklos sąnaudas galėtų pagrįstai įskaičiuoti išlaidas, kurių jos patiria, užsitikrindamos galimybę, kad mokestis būtų mokamas laiku, ir išvengti sankcijų. Posėdyje buvo siūloma, kad operatorius galėtų tai padaryti susitaręs dėl atitinkamos draudžiamosios apsaugos arba gavęs paskolą iš banko.

56. Pirmąjį siūlymą galima aptarti trumpai. Nepanašu, kad draudimo bendrovė būtų pasirengusi apdrausti nuo pavėluoto apmokėjimo[27] už draudimo įmoką, kurią sąvartyno operatorius būtų pasiruošęs sumokėti. Tačiau, ar taip yra iš tikrųjų, turės nustatyti nacionalinis teismas.

57. Antrasis pasiūlymas iš pirmo žvilgsnio yra vertingesnis. Iš esmės sąvartyno operatorius, remdamasis patirtimi, turėtų galėti įvertinti

26 — Posėdyje Komisija užsiminė, kad tokių išieškojimo procedūrų atžvilgiu komunų įstaigos naudojosi kvaziimunitetu. Italijos vyriausybė, nors ir ginčydama tokį teiginį, nurodė, kad sąvartyno operatorius pirmiausia turi gauti teismo įsakymą, kuriuo komunos įstaiga įpareigojama sumokėti, o tada pradėti kitas procedūras, jeigu (arba kai) ši įstaiga nevykdo įsakymo.

27 — Nei rašytinėse pastabose, nei per posėdį Italijos vyriausybė neteigė, kad *Pontina Ambiente* pervertino komunų įstaigų vėlavimų atlikti mokėjimus sąvartynų operatoriams dažnumą.

tikimybę, kad viena ar daugiau komunų įstaigų, su kuriomis jis sudarė atliekų šalinimo sutartis, sumokės pavėluotai. Tuomet pagal tai jis gali apskaičiuoti sąnaudas, kad gautų reikiamą paskolą, kuri leistų išvengti vėlavimo sumokėti mokestį, taigi ir sankcijų. Tokios sąnaudos yra veiklos sąnaudos ir todėl išieškotinos iš atliekas pristačiusio asmens.

58. Tačiau man atrodo, kad gali kilti dvi kitos problemos.

59. Pirma, gali būti, kad komerciniai bankai nenorėtų suteikti paskolos (arba tai darytų tik už didesnes palūkanas), jeigu dėl nuolatinio vėlavimo mokėti konkretus operatorius atsidūrė finansiniu požiūriu nepatikimoje padėtyje. Teisingumo Teismas neturi medžiagos, reikalingos norint išsiaiškinti, ar *Pontina Ambiente* iš tikrųjų patyrė (ar nepatyrė) tokių sunkumų. Nacionalinis teismas turės išnagrinėti įrodymus ir nustatyti reikiamus faktus.

60. Antra, tikra tiesa, kad įprastomis verslo sąlygomis paslaugos tiekėjas, turintis gauti paskolą tam, kad užsitikrintų galimybę padengti numatomas veiklos sąnaudas[28] laiku, sieks tokios paskolos sąnaudas perkelti klientams. Tačiau kainą, kurios sąvartyno operatoriai gali reikalauti už savo paslaugas, nustato regionas, o ne paslaugų teikėjai[29]. Tokiomis aplinkybėmis, nors *Pontina Ambiente* tikrai gali į šią problemą atkreipti savo partnerių regione dėmesį, ji negali užtikrinti, kad galės reikalauti kainos, kuri apima tiek įprastas atliekų šalinimo paslaugos teikimo sąnaudas, tiek papildomas sąnaudas, patiriamas dėl komunų įstaigų polinkio vėluoti atlikti mokėjimus.

61. Išnagrinėjusi du konkrečius Komisijos pasiūlymus, pereinu prie esminio klausimo: ar delspinigių sumokėjimas apskritai gali būti laikomas kompensuotinų ekonominės veiklos sąnaudų dalimi?

28 — *Pontina Ambiente* teigė, kad nors sąvartynas veikė visu pajėgumu, ji negalėjo apskaičiuoti, kiek atliekų buvo pristatyta (taigi ir mokesčio, kurį ji turi mokėti, dydžio), ir turėjo laukti, kol kiekį nurodys atliekas pristatančios komunų įstaigos. Su šiuo teiginiu nenorėčiau sutikti. Man atrodo, kad pagrįstai galima tikėtis, jog komercinis subjektas turi kokį nors būdą patikrinti, kas jam pristatoma. Tikrai galima manyti, kad tai atitiktų pačios *Pontina Ambiente* komercinius interesus ir būtų naudinga siekiant Sąvartynų direktyvos tikslų, jei ji turėtų priemonių patikrinti atliekų kiekį, apie kurį sąvartyno operatoriui praneša komunų įstaigos.

29 — Žr. šios išvados 21 punktą.

62. Šiuo atveju pačioje direktyvoje nekalbama nei apie mokestį, nei apie delspinigius už vėlavimą jį sumokėti[30]. Atsižvelgiant į tai, abu šie dalykai yra nacionalinės teisės sistemos, kurioje įgyvendinama direktyva, dalis. Todėl reikėtų išsiaiškinti, kokių patarimų galima rasti Teisingumo Teismo praktikoje dėl sankcijų.

63. Byloje *Käserei Champignon Hofmeister* Teisingumo Teismas nagrinėjo ryšį tarp sankcijos nustatymo ir susijusių operatorių veiksmų (ar neveikimo)[31]. Toje byloje Teisingumo Teismas nusprendė, kad nors principas *nulla poena sine culpa* taikomas tik baudžiamosioms sankcijoms[32], sankcijos skyrimas pagal Bendrijos teisę yra laikomas teisėtu, jeigu ūkio subjektas gali tikrinti, nustatyti abipuses sutartines garantijas ar imtis kitų priemonių, siekdamas išvengti aplinkybių, dėl kurių jam yra skiriama sankcija[33].

64. Taigi atrodo, kad sankcijos skyrimo pagrindas iš esmės yra tai, kad ūkio subjektas *galėjo* veiklą vykdyti taip, kad išvengtų sankcijos. Jis „nebūtinai“ turi ją gauti vykdydamas įprastą ūkinę veiklą.

65. Kas nutinka pritaikius šią analizę nagrinėjamoje byloje?

66. Remdamasi Teisingumo Teismui pateikta medžiaga, manau, kad *Pontina Ambiente* stengėsi parodyti, jog ji negali išvengti vėlavimo atlikti mokėjimus ir todėl – delspinigių mokėjimo. Nežinau, ar ji gali pateikti papildomos medžiagos, kurios pakaktų tai įrodyti nacionaliniame teisme, kuris vienintelis gali spręsti fakto klausimus. Tačiau tai nėra Teisingumo Teismo nagrinėjimo dalykas.

67. Spręsdamas šį klausimą, nacionalinis teismas turėtų taikyti šį kriterijų: ar delspinigiai praktiškai yra sąnaudos, kurių *Pontina Ambiente neišvengiamai* patiria, ar tai yra *išvengiamos* sąnaudos? Pirmuoju atveju jos kartu su mokesčiu įskaitytinos į sąnaudas, kurios turėtų būti perkeliamos komunų įstaigoms kaip kainos už paslaugą dalis, remiantis Sąvartynų direktyvos 10 straipsniu. Antruoju

30 — Žr. šios išvados 49 punktą.
31 — 2002 m. liepos 11 d. Teisingumo Teismo sprendimas (C-210/00, Rink. p. I-6453).
32 — 35–52 punktai.
33 — 60–68 punktai.

atveju tai yra sąnaudos, kurias *Pontina Ambiente* turi prisiimti ir sumokėti.

*Išvada dėl Sąvartynų direktyvos*

68. Taigi darau išvadą, kad 1999 m. balandžio 26 d. Direktyvos Nr. 1999/31 dėl atliekų sąvartynų 10 straipsnį reikia aiškinti taip, kad juo draudžiamos tokios nacionalinės nuostatos, kaip 1995 m. gruodžio 28 d. Įstatymo Nr. 549 3 straipsnio 26 ir 31 punktai, pagal kuriuos įvedamas specialusis mokestis už atliekų pristatymą į sąvartynus ir nustatomas terminas, per kurį mokestis turi būti surinktas iš atliekų sąvartyno operatoriaus, tačiau pagal atliekas pristatantiems asmenims taikomą mokesčio schemą jie neįpareigojami grąžinti atliekų sąvartyno operatoriui mokesčio sumos per protingą laikotarpį arba nėra numatytas joks veiksmingas tokio grąžinimo mechanizmas.

69. Už pavėluotą mokesčio sumokėjimą sąvartyno operatoriui skirtos sankcijos negalima išieškoti iš atliekas pristatančių asmenų remiantis Direktyvos 1999/31 10 straipsniu, išskyrus atvejus, kai sąvartyno operatorius gali įrodyti, jog delspinigiai yra sąnaudos, kurių jis neišvengiamai patiria, nes atliekas pristatantis asmuo laiku negrąžina mokesčio. Ar taip yra, turi nustatyti nacionalinis teismas.

**Pavėluotų mokėjimų direktyva**

70. Italijos vyriausybė tvirtina, kad ši situacija į Pavėluotų mokėjimų direktyvos taikymo sritį nepatenka. Jos teigimu, tai yra mokestis ir šio mokesčio taikymo bei išieškojimo būdų negalima lyginti su „komerciniu sandoriu“.

71. Nors akivaizdu, jog tai yra mokestis, negaliu pritarti, kad todėl jo negalima išieškoti pagal Pavėluotų mokėjimų direktyvą.

72. Primenu, kad Pavėluotų mokėjimų direktyvos 1 straipsnyje nurodyta, jog direktyva taikoma visiems mokėjimams, padarytiems kaip komercinių sandorių apmokėjimas. 2 straipsnio 1 dalyje „komerciniai sandoriai“ apibrėžiami kaip „sandoriai tarp įmonių arba įmonių ir valstybės valdymo institucijų, kurių pagrindu už atlygį turi būti perduotos prekės ar suteiktos paslaugos“.

73. Sąvartyno operatorius teikia paslaugą pagal sutartį tarp „įmonės“ ir „valstybės valdymo institucijos“. Tai daroma „už atlygį“, nes pagal sutartį jis turėtų gauti regiono už šią paslaugą nustatytą kainą[34]. Atlygį sudaro šalinant atliekas operatoriaus patirtų sąnaudų grąžinimas ir operatoriaus pelnas.

74. Sąvartyno operatoriaus pareiga sumokėti mokestį atsiranda tiesiogiai pagal sutartį tuo momentu, kai komunos įstaiga pristato atliekas šalinti[35]. Todėl į atlygio dalį, susijusią su „sąnaudų grąžinimu“, įeina mokestis, kurį sąvartyno operatorius iš anksto sumokėjo už pristatytas atliekas ir kurį jis turi perkelti komunos įstaigai[36]. Regionui tinkamai sumokėtą mokestį sąvartyno operatorius iš komunos įstaigos gali išreikalauti tik remdamasis sutartimi, kurios vykdymas reiškia jo paties ir šios institucijos „komercinį sandorį“[37].

75. Tokiomis aplinkybėmis manau, kad mokesčio grąžinimas (kartu su bet kokiomis išlaidomis, neišvengiamai patirtomis užsitikrinant lėšas mokėjimui atlikti, siekiant išvengti sankcijų) yra atlygio, kurį sąvartyno operatorius turi teisę susigrąžinti iš komunos įstaigos mainais į suteiktą paslaugą, dalis[38]. Todėl jam yra taikomos Pavėluotų mokėjimų direktyvos nuostatos, visų pirma 3 straipsnis.

76. Tai reiškia, kad sąvartyno operatorius, pavyzdžiui, *Pontina Ambiente*, turi teisę į delspinigius pagal nacionalines taisykles, kuriomis įgyvendinamas Pavėluotų mokėjimų direktyvos 3 straipsnis, jeigu komunos įstaiga nesumoka sutarto atlygio per „sutartyje ar įstatymuose nustatytą mokėjimo terminą“[39].

34 — Žr. šios išvados 21 punktą.

35 — Žr. Įstatymo Nr. 549/95 3 straipsnio 28 dalį ir šios išvados 17 bei 18 punktus.

36 — Žr. Įstatymo Nr. 549/95 3 straipsnio 26 dalį ir šios išvados 17 punktą.

37 — Posėdyje Italijos vyriausybė iš tikrųjų pažymėjo, kad prašydama išieškoti nesumokėtas sumas iš mokių ar nemokių komunų įstaigų *Pontina Ambiente* buvo patekusi į paprasto kreditoriaus pagal sutartį padėtį.

38 — Išsamumo dėlei pridursiu, kad taip yra neatsižvelgiant į tai, ar sąskaitos už mokesčio grąžinimą išrašomos atskirai nuo komunos įstaigos mokėjimo už suteiktas paslaugas.

39 — Žr. Pavėluotų mokėjimų direktyvos 2 straipsnio 2 punkte pateiktą „pavėluoto mokėjimo“ sąvoką. Turėdama omenyje tai, kad komunų įstaigoms aiškiai nustatytas standartinis mokėjimo terminas yra 120 dienų (žr. šios išvados 22 punktą), prisipažįstu abejojanti dėl to, ar veiksminga remtis Pavėluotų mokėjimų direktyva sprendžiant praktines problemas, dėl kurių buvo iškelta byla nacionaliniame teisme.

**Išvada**

77. Taigi siūlau, kad atsakydamas į *Commissione Tributaria Provincale di Roma* iškeltus klausimus, Teisingumo Teismas nuspręstų, kad:

1. EB 12, 14, 43 ir 46 straipsniai yra netaikytini situacijoje, kuri aprašyta nutartyje dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą.

2. 1999 m. balandžio 26 d. Direktyvos Nr. 1999/31 dėl atliekų sąvartynų 10 straipsnį reikia aiškinti taip, kad ja draudžiamos tokios nacionalinės nuostatos, kaip 1995 m. gruodžio 28 d. Įstatymo Nr. 549 3 straipsnio 26 ir 31 punktai, pagal kuriuos įvedamas specialusis mokestis už atliekų pristatymą į sąvartynus ir nustatomas terminas, per kurį mokestis turi būti surinktas iš atliekų sąvartyno operatoriaus, tačiau pagal atliekas pristatantiems asmenims taikomą mokesčio schemą jie neįpareigojami grąžinti atliekų sąvartyno operatoriui mokesčio sumos per protingą laikotarpį arba nėra numatytas joks veiksmingas tokio grąžinimo mechanizmas.

3. Už pavėluotą mokesčio sumokėjimą sąvartyno operatoriui skirtos sankcijos negalima išieškoti iš atliekas pristatančių asmenų remiantis Direktyvos 1999/31 10 straipsniu, išskyrus atvejus, kai sąvartyno operatorius gali įrodyti, jog delspinigiai yra sąnaudos, kurių jis neišvengiamai patiria, nes atliekas pristatantis asmuo laiku negrąžina mokesčio. Ar taip yra, turi nustatyti nacionalinis teismas.

4. Tokio mokesčio grąžinimas yra atlygio už komercinį sandorį tarp įmonės ir valstybės valdymo institucijos, kaip numatyta 2000 m. birželio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2000/35/EB dėl kovos su pavėluotu mokėjimu komerciniuose sandoriuose 2 straipsnyje, dalis ir todėl patenka į 1 straipsnyje nustatytą direktyvos taikymo sritį. Taigi valstybės narės turi užtikrinti, kad, atsižvelgiant į 3 straipsnio nuostatas, delspinigius už pavėluotą tokio mokesčio sumokėjimą (grąžinimą) būtų galima išreikalauti kartu su sąnaudomis, kurių neišvengiamai patiriama užsitikrinant lėšas išankstiniam mokėjimui atlikti, siekiant išvengti sankcijų.